

Egy százalék

A DÉLMAGYARORSZÁG ÉS A DÉLVILÁG GAZDASÁGI MELLÉKLETE ■ SZERKESZTI HEGEDÚS SZABOLCS

Jubileumi közgazdász-vándorgyűlés Szegeden

A jólétről tanácskoznak

Jelképesen a ma kezdődő szegedi közgazdász-vándorgyűlésen adja át a stafétabotot a korábbi elnök, Medgyessy Péter az újnak, Kádár Bélának. Három nap alatt félszáz előadás hangzik el félezer résztvevő előtt.

Még egyszer sem rendezték meg Budapesten a közgazdász-vándorgyűlést, csak vidéken, és Szeged immáron másodszor adhat otthont a közgazdász-társadalom rangos összejövetelének – mondta el lapunknak Tráser Ferenc, a Magyar Közgazdasági Társaság (MKT) Csongrád megyei szervezetének elnöke, a Szegedi Tudományegyetem gazdasági igazgatója. – Már több éve folyamatosan pályáztunk, hogy megkaphassuk a szervezés lehetőségét, hiszen legutoljára 1993-ban találkozott a Tisza-parti városban a szakma – tette hozzá.

A Csongrád megyei szervezet a legnagyobb létszámú az országban, majd háromszázan vesznek részt a munkában, gazdálkodása pedig stabil, kiegyensúlyozott. A közgazdászok – kizárólag magánszemélyek – pénzt is áldoztak azért, hogy segítsék a helyi utánpótlásképzést, hét évvel ezelőtt hozták létre az Ökonómia Alapítványt, amelynek alapítójaként meghaladja a 10 millió forintot. Ugyanabban az esztendőben kezdte el tanulmányait a jogi karon belül az első közgazdászévfolyam, amelynek végzősei öt évvel később már egy önálló Gazdaságtudományi Karon vették át diplomájukat. Ösztöndíjait az Ökonómia Alapítványnak köszönhetően többen jelentős összegekkel egészíthették ki.

A mostani, negyvenedik vándorgyűlésen adja át jelképesen a stafétabotot a korábbi elnök, Medgyessy Péter utódjának, a nyáron 2005-ig megválasztott Kádár Bélának. A júliusi közgyűlésen egy szocialista érületű elnök utódja az Antall-kormány volt miniszterre lett, de ennek – mivel a közgazdasági társaság sosem politizált – senki sem tulajdonított jelentőséget – mondta Tráser Ferenc. Holott minden fordítva történt, mint a napi politikában. – Függetlenségünket, elhatároló-

Tráser Ferenc, a Csongrád megyei elnök.

Fotó: Miskolczi Róbert

dásunkat a napi politikai eseményektől negyven éven keresztül sikerült megőriznünk, bizonyítva, hogy az MKT szigorúan szakmai szervezet.

A ma délután a Forrás Szállóban plenáris üléssel kezdődő vándorgyűlés előadói között sok a „nagy név”: a résztvevők a két elnök, Medgyessy és Kádár után hallhatják Vízi E. Szilvesztert, Járai Zsigmondot, László Csabát, Vétes Andrást, Botos Katalint, Chikán Attilát, Pitti Zoltánt, Terták Elemért, Kiss Pétert, Palánkai Tibort – és szinte végeláthatatlanul lehetne sorolni a szaktekintélyeket. A szegediek közül Katona Tamás egyetemi ta-

nár és Lengyel Imre docens tart előadást. A szegedi vándorgyűlés abban is eltér a korábbiaktól, hogy már nem az évekig visszaköszönő „kitörés” a téma, hanem a jólét és a modernizáció. A közgazdasági társaság Csongrád megyei elnöke szerint idén kezelik először tényként azt, hogy az elmúlt évek nagy reményei és tervei után immáron a magyar gazdaságban a jóléttel és a modernizációval lehet számolni. Az előadók majd azt elemzik, ez hogy megy végbe gyakorlatban, milyen gazdasági és társadalmi folyamatok zajlanak napjainkban.

F. K.

Évszázados tapasztalat

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Magyar Közgazdasági Társaság (MKT) az ország legkorosabb szakmai szervezete, már ami az alapítástól eltelt időszakot illeti: 108 esztendeje tömörítik szervezeti formába a közgazdász-társadalmat és képviselik, védik annak érdekeit – mondja Halm Tamás főtítkárr, aki azt is elárulja, hogy országszerte csaknem 4500 szakember tagja az MKT-nak. A társaság a hatvanas évek elején indította útjára a vándorgyűléseket, azóta minden évben más helyszínen találkoznak a szakma képviselői.

Az idei esztendő kerek évfordulót jelent, immár negyvene-

dik al kalommal rendezik meg a közgazdász-vándorgyűlést, amelynek ezúttal Szeged ad otthont. Miután 1989 óta látom el a MKT főtítkári feladatait, volt szerencsém követni az elmúlt néhány érdekes esztendő változásait e különleges szakmán keresztül – mondja Halm Tamás. Ezért érdekes az évforduló és a gyűlés időpontjának kiválasztása is: a jubileumi évünk pont olyan időszakra esik, amikor nemcsak a társaság, hanem az ország vezetését is új csapat vette át, s így augusztus végéhez közeledve a sokat emlegetett „száz nap”, is a független közgazdászszakma vizsgálódása alá kerülhet.

Itt a szakmaiság ideje

Az idei esztendőben új vezető került a Magyar Közgazdasági Társaság elnöki posztjára: Medgyessy Pétert Kádár Béla váltja. A Magyar Közgazdasági Társaság küldöttgyűlése egyhangúlag választotta meg Kádár Béla akadémikust, egyetemi tanárt hazánk korábbi párizsi OECD-nagykövetét a társaság elnökévé. A szakember az 1990-94 közötti parlamenti ciklusban A Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok minisztere volt, majd 1994-98 között a költségvetési és Pénzügyi Bizottság elnökeként jegyezték a nevét.

A rendszerváltás utáni évek kissé megtépázták a szakmát, mondja az új elnök, hiszen a politika olykor igényli, olykor mellőzi a szakmaiságot, ám ilyenkor jellemezően nem a politikusok tekintélye sérül. A közgazdászok önbizalma megingott, s ezt helyre kell állítani. Az elnök úgy véli, most jött el az egészséges kritika és a szakmaiság ideje. Ebben sokat segíthetnek a tehetséges fiatal közgazdászok is, akik a „nagy Öregek mellett” új szemszögből valódi piacgazdaságban szerzett eszköztárral felvértezve látják és látatják a gazdaság működését és a fejlődés útjait. Korábban, szakmai berkekben ismert, fanyar-vicces megállapításként emlegették azt a fordított arányosságot, mely szerint minél jobban képzettek egy ország közgazdászai annál romosabb a gazdaság állapota. A magyar közgazdászok nemzetközi megbecsülése korábban is, most is erőteljes volt, s ha megtanulja ezt a szellemi tőkét a hazájuk is kedvezően kamatoztatni, akkor e divatjamúlt fordítottság végképp érvényét veszítheti – állítja az elnök.

O. K. K.

Visszaveti a gazdaságot az autópálya hiánya

A Dél-Alföldön élők nagy árat fizetnek

Az M5-ös autópálya továbbépítésének és a matricás rendszer bevezetésének ügye ma ugyanott tart, mint négy évvel ezelőtt.

Szakértők és laikusok egyaránt az autópálya hiányával magyarázzák azt, hogy az ország déli csücskébe, Budapesttől 160 kilométerre nem települt a rendszer-váltás óta iparvállalat. Miközben becslések szerint közel 10 ezer munkahely szűnt meg: 1994-ben bezárt az ezreket foglalkoztató Szegedi Textilművek, 1998-ban a kábelgyár, a megmaradó, örökös válsággal küszködő feldolgozó- és ruházatiiparban pedig a korábbinak a töredékére csök-

kent a dolgozók száma. Mint emlékeztet, a Szegedi Konzervgyár 2001 elején hagyta abba a termelést, majd tizenegy hónappal később, még ugyanazon év végén újra kinyitotta kapuit. Mára önállóságát elveszítve a Szegedi Paprika Rt. egy telephelye (a paprikafeldolgozót is válságos esztendők után a Pick vásárolta meg). A régi iparvállalatok 10-20 hektáros területein ma ipari parkok működnek, s próbálják meg a történelmi időkert megért falak közé csábítani a kis- és középvállalkozásokat.

Egyedül a multinacionális áruházláncok láttak a bevásárlóturizmusáról is híres megyeszékhelyben fantáziát és húzták fel hipermarketjeiket egymás után a Tisza-parti városban. De hogy hűek legyünk az igazsághoz: két új, diplomás informatikusokat alkalmazó cég, a finn 3C, valamint a Sysdata Kft. munkahelyeket teremtett és foglalkoztat jelenleg is mintegy 70-80 embert.

Ám ez kevés, Szeged ugyan 8 százalékos munkanélküliségi rátájával az országban a középmezőnyben foglal helyet, de lehet, még egyszer ugyanennyien kiesnek a munkaügyi központ látóköréből. Ki tudja, miből élhetnek. Az országos átlagnál pedig csaknem 20 ezer forinttal kevesebbet visz haza egy Csongrád

A kábelgyárban ma okmányiroda működik.

Fotó: Miskolczi Róbert

megyei lakos, mint hasonló beosztásban lévő társa Fejér megyében. A prosperáló kis- és középvállalkozások vezetői panaszkodnak, több tőkebefektetés hiúsult meg azért, mert partnereik egyszer-kétszer kénytelenek voltak végigutazni a Kiskunfélegyháza

és Szeged közötti „halálúton”. Lapunk értesülései szerint a jelenlegi kormány hamarosan megkezdi a tárgyalásokat az M5-ös üzemeltetőjével, az Alföldi Koncessziós Autópálya (AKA) Rt.-vel arról, ha az építkezés előre nem is kezdődik el, de leg-

alább be lehetne-e vonni a sztrádát a matricás díjfizetési rendszerbe. A Kiskunfélegyházán végig érő autópályát ugyanis egy budapesti út alkalmával akkora összegért lehet igénybe venni, mint amennyibe egy kilenc napra szóló bérlet kerül az ország

többi autópályáján. Jelenleg – a július 1-jével életbe lépett áremelés után – 2690 forintot fizetünk Budapestig, és ugyanannyit vissza Felegyházáig: összesen 5380 forintot.

Az M5-ös továbbépítéséről az Antall-kormány utolsó napjaiban, 1994. május 2-án írták alá a 35 évre szóló koncessziós szerződést az AKA Rt.-vel. A következő négy év során – a Horn-kabinet idején – meg is épült a sztráda Kecskeméttől Kiskunfélegyházáig, majd a Fidesz kormányzása idején az M5-ös ügyében holtpontra jutottak a tárgyalások. Az előző kormányzat az állami autópálya-építést helyezte előtérbe, ehhez viszont szerződést kellett volna bontania az AKA-val, a társaságnak ugyanis 2003 végéig szolt a jogosítványa a beruházás elkezdésére. A másik elképzelés a matrica bevezetéséről szolt. A sztrádavállalat erre akkor lett volna hajlandó, ha a kormány megtéríti számára a bérletes díjfizetési mód bevezetése miatt kieső bevételt. A Fidesz-kormány viszont sokallta azt a pénzt, amelyet az AKA Rt. kért, így a tárgyalások holtpontra jutottak.

Amennyiben a Medgyessy-kormánynak sikerülne megállapodnia az autópálya-társasággal, úgy a jövő év elejétől már az állami sztrádákon használatos bérletekkel és matricákkal utazhatnak Szeged és Budapest között.

F. K.

SZÁMTAN

Az AKA Rt.-nek évente 11-12 milliárd forintjába kerül az eddigi pályaeépítések felvett hitelek törlesztése, illetve a Budapest-Kiskunfélegyháza pályaszakasz üzemeltetése. Ebből 7 milliárd forintra nyújt fedezetet a fizetőkapszár beszédett útdíjakból származó bevétel, évi 4-5 milliárd körüli összeget pedig a kormányzat fizet a társaságnak üzemeltetési támogatásként, továbbá az úthasználóknak adott támogatásokért cserébe. Ebből is látszik, hogy a matricás rendszer bevezetése sokba kerül majd a költségvetésnek.